

Laat topcoaches van elkaar leren

ARTHUR VAN DEN BOOGAARD |

★★★★☆

Kees Hoogeveen & Jim Jansen:
Het geheim van de Nederlandse topcoach

Hogeschool van Amsterdam, € 19,90

Misschien komt het door Marco van Basten. Sinds hij als extreem goede voetballer niet automatisch een extreem goede trainer-coach bleek te zijn, verstomde de welbekende ruiterspaarddiscussie. De heersende mening lijkt nu vooral om voetbaltrainer Co Adriaanse gelijk te geven. Zoals een goed springpaard niet direct een goede ruiterspaard is, zijn topsporters ook niet direct een topcoach.

"Je hoeft geen koe te zijn geweest om boer te worden," zegt roeicoach Jan Klerks tegen de makers van het boek *Het geheim van de Nederlandse topcoach*. Tezamen met tien andere Nederlandse coaches werd hij door journalist Jim Jansen en documentairemaker/cultureel ondernemer Kees Hoogeveen geïnterviewd over onder meer de eigen sportcarrière, de manier van coachen en de betekenis van falen. Samen met Cor van der Geest geldt hij als autodidact.

De anderen – Ton Boot, Bert Bouwer, Charles van Commenée, Louis van Gaal, Gerard Kemkers, Charles Urbanus, Jacco Verhaeren, Peter

Verlooy en Gido Vermeulen – volgden een specifieke opleiding aan Cios of de Academie Lichamelijke Opvoeding (ALO). Voor deze laatste opleiding zal het boek zelfs gaan dienen als oefenstof.

Ook gezien hun aansprekende resultaten is het logisch dat ze vrijwel allemaal een onderscheid maken tussen succesvol coachen en succesvol sporten. Daarbij hebben de meesten een vergaande professionalisering van de sport meemaakt, waarbij het niveau van en bijbehorende eisen aan het coachen

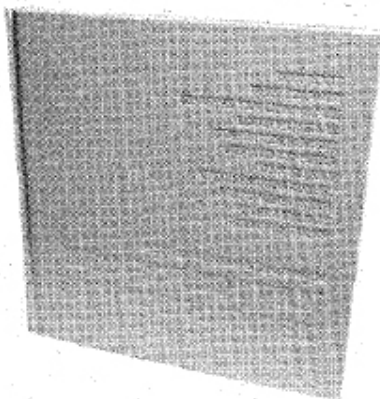
toenam. Hoe dat specifiek werd behaald staat jammer genoeg niet in het boek.

De interviews zijn zeker boeiend. Maar wat de coaches zo interessant maakt – de concreet gehanteerde specifieke methode – ontbreekt.

'Je hoeft geen koe te zijn geweest om boer te worden'

Juist voor het blootleggen van het geheim van de Nederlandse topcoach lijkt dat niet onbelangrijk. Net zoals het stellen van de concrete vraag – Wat is jouw geheim? – ook had geholpen.

Het boek blijft hangen bij de con-

statering dat er een diversiteit aan opvattingen is. En die zijn vaak ook nog eens afhankelijk van de sporter zelf. Al zijn er wel enkele constanten. Zonder volledige overgave bereik je niks. Dat geldt voor een sporter. Maar dat geldt zeker voor een coach. Een ander terugkerend thema is de toenemende specialisatie.

Volgens handbalcoach Bert Bouwer zet deze ontwikkeling zich steeds verder door met 'een grote scheiding tussen trainer en coach en er komen meer specifieke trainers bij'. "Vervolgens komen we in

een situatie dat er ook coaches voor de coach komen en als klankbord gaan functioneren."

Bij het boek zit ook een dvd ingesloten. Het betreft interviews met alle betrokkenen. Met overlap, maar ook nieuwe uitspraken. Wat de beelden extra duidelijk maken is dat de coaches soortgelijke vragen hebben gekregen. En daarbij in sommige gevallen ook direct reageren op de opvattingen van een collega-coach. Interessant is de vraag over 'coaching van de coach'. Sommigen zoeken dit bewust op, zoals Ton Boot tijdens zijn inmiddels bekende 'sabbatical'. Opvallend is het antwoord van Gerard Kemkers. Hij zegt weinig behoefte te hebben aan een 'maatje tijdens het coachen'. "Ik heb wel behoefte om met iemand te matchen uit een andere tak van sport."

Als voorbeeld noemt hij zwemcoach Jacco Verhaeren. Elders in het boek vertelt de huidige technisch directeur van de Nederlandse atletiekunie Peter Verlooy ook veel profijt te hebben gehad van een wettelijke hardloopaafspraken met voormalig chef de mission van de Olympische Spelen Charles van Commenée. Wellicht een goed idee dat een overkoepelende organisatie als het Nationaal Olympisch Comité (NOC) of de overheid speciale voorzieningen regelt waarbij topcoaches elkaar geregeld kunnen ontmoeten? Dit boek, inclusief dvd, geeft een mooie voorzet.

